

4 Kontestacja ładu wiedeńskiego

WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

XXX. Europa i świat po kongresie wiedeńskim.

Uczeń:

2) opisuje funkcjonowanie systemu wiedeńskiego i charakteryzuje próby jego podważenia.

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

2) charakteryzuje ruchy społeczne i niepodległościowe w pierwszej połowie XIX wieku.

CZAS ZAJĘĆ

2 godziny lekcyjne

CELE LEKCJI

Uczeń:

ZNA

- daty: X 1817, 1830, VII 1830, X 1830, 1834, 25 XII 1825, 1839
- postacie: Karola X, Ludwika Filipa I, Leopolda I, Mikołaja I, Giuseppe Mazziniego, Ottona Wittelsbacha, Daniela O'Connella, George'a Byrona
- założenia ruchu czartystów

ROZUMIE

- pojęcia: *risorgimento*, karbonariusze, liberałowie, demokraci, związki burszowskie, rewolucja lipcowa, czartyści, ruch czartystów, filhelleniści, Młoda Europa, dekabryści, katorga, Karta praw ludu

POTRAFI

- wyjaśnić, w jaki sposób kontestowano system wiedeński
- omówić najważniejsze wydarzenia okresu Wiosny Ludów

Materiał realizowany na pierwszej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat i główny cel lekcji.

Prosimy, aby uczniowie przypomnieli, jakie były najważniejsze założenia ładu wiedeńskiego. Pytamy, które z tych założeń mogły wywołać niezadowolenie i dlaczego.

II. ROZWINIĘCIE

Dzielimy klasę na siedem grup i rozdajemy instrukcje. ► PDF Zespoły będą miały za zadanie zaprezentować sytuację w poszczególnych państwach pokongresowej Europy pierwszej połowy XIX w.

Grupa I

Podczas lektury podrozdziałów *Geografia sprzeciwu wobec starego porządku* oraz *Ruchy niepodległościowe i zjednoczeniowe w Italii i Niemczech* (s. 38–39) zdobądźcie wiadomości na temat sytuacji w Italii po kongresie wiedeńskim. Następnie sporządźcie krótką notatkę zawierającą podstawowe informacje o tym:

- kto się buntował w poszczególnych państwach włoskich,
- o co chciano walczyć,
- jak przebiegały protesty,
- jakie skutki one wywołały.

Na podstawie notatki opracujcie zwięzłą relację reportera TV.

Możecie też stworzyć gazetę przy pomocy generatora dostępnego w Internecie, np. na anglojęzycznej stronie planners.com (w wyszukiwarce na stronie należy wpisać hasło: Newspaper Generator) i w niej opublikować swoją relację w formie artykułu prasowego.

Grupa II

Podczas lektury podrozdziałów *Geografia sprzeciwu wobec starego porządku* oraz *Ruchy niepodległościowe i zjednoczeniowe w Italii i Niemczech* (s. 38–39) zdobądźcie wiadomości na temat sytuacji w Niemczech po kongresie wiedeńskim. Następnie sporządźcie krótką notatkę zawierającą podstawowe informacje o tym:

- kto się buntował w poszczególnych państwach niemieckich,
- o co chciano walczyć,
- jak przebiegały protesty,
- jakie skutki one wywołały.

Na podstawie notatki opracujcie zwięzłą relację reportera TV.

Możecie też stworzyć gazetę przy pomocy generatora dostępnego w Internecie, np. na anglojęzycznej stronie planners.com (w wyszukiwarce na stronie należy wpisać hasło: Newspaper Generator) i w niej opublikować swoją relację w formie artykułu prasowego.

Grupa III

Podczas lektury podrozdziałów *Geografia sprzeciwu wobec starego porządku* oraz *Rewolucja lipcowa we Francji* (s. 38, 41–42) zdobądźcie wiadomości na temat sytuacji we Francji po kongresie wiedeńskim. Następnie sporządźcie krótką notatkę zawierającą podstawowe informacje o tym:

- kto się buntował we Francji,
- o co chciano walczyć,
- jak przebiegały protesty,
- jakie skutki one wywołały.

Na podstawie notatki opracujcie zwięzłą relację reportera TV.

Możecie też stworzyć gazetę przy pomocy generatora dostępnego w Internecie, np. na anglojęzycznej stronie planners.com (w wyszukiwarce na stronie należy wpisać hasło: Newspaper Generator) i w niej opublikować swoją relację w formie artykułu prasowego.

Grupa IV

Podczas lektury podrozdziałów *Geografia sprzeciwu wobec starego porządku* oraz *Niepodległość Belgii* (s. 38, 43) zdobądźcie wiadomości na temat sytuacji w Belgii po kongresie wiedeńskim. Następnie sporządźcie krótką notatkę zawierającą podstawowe informacje o tym:

- › kto się buntował,
- › przeciwko czemu się buntowano,
- › jak przebiegały protesty,
- › jakie skutki one wywołały.

Na podstawie notatki opracujcie zwięzłą relację reportera TV.

Możecie też stworzyć gazetę przy pomocy generatora dostępnego w Internecie, np. na anglojęzycznej stronie planners.com (w wyszukiwarce na stronie należy wpisać hasło: Newspaper Generator) i w niej opublikować swoją relację w formie artykułu prasowego.

Grupa V

Podczas lektury podrozdziałów *Geografia sprzeciwu wobec starego porządku* oraz *Dekabryści w Rosji* (s. 38, 44–45) zdobądźcie wiadomości na temat sytuacji w Rosji po kongresie wiedeńskim. Następnie sporządźcie krótką notatkę zawierającą podstawowe informacje o tym:

- › kto się buntował,
- › o co chciano walczyć,
- › jak przebiegały protesty,
- › jakie skutki one wywołały.

Na podstawie notatki opracujcie zwięzłą relację reportera TV.

Możecie też stworzyć gazetę przy pomocy generatora dostępnego w Internecie, np. na anglojęzycznej stronie planners.com (w wyszukiwarce na stronie należy wpisać hasło: Newspaper Generator) i w niej opublikować swoją relację w formie artykułu prasowego.

Grupa VI

Podczas lektury podrozdziałów *Geografia sprzeciwu wobec starego porządku* oraz *Niepodległość Grecji* (s. 38, 40) zdobądźcie wiadomości na temat sytuacji w Grecji po kongresie wiedeńskim. Następnie sporządźcie krótką notatkę zawierającą podstawowe informacje o tym:

- › kto się buntował,
- › o co chciano walczyć,
- › jak przebiegały walki,
- › jakie skutki one wywołały.

Na podstawie notatki opracujcie zwięzłą relację reportera TV.

Możecie też stworzyć gazetę przy pomocy generatora dostępnego w Internecie, np. na anglojęzycznej stronie planners.com (w wyszukiwarce na stronie należy wpisać hasło: Newspaper Generator) i w niej opublikować swoją relację w formie artykułu prasowego.

Grupa VII

Podczas lektury podrozdziałów *Geografia sprzeciwu wobec starego porządku* oraz *Niepokoje w Wielkiej Brytanii. Czartyści* (s. 38, 46) zdobądźcie wiadomości na temat sytuacji

w Wielkiej Brytanii po kongresie wiedeńskim. Następnie sporządźcie krótką notatkę zawierającą podstawowe informacje o tym:

- ▶ kto się buntował,
- ▶ o co chciano walczyć,
- ▶ jakie metody działania podejmowano,
- ▶ jakie skutki one wywołały.

Na podstawie notatki opracujcie zwięzłą relację reportera TV.

Możecie też stworzyć gazetę przy pomocy generatora dostępnego w Internecie, np. na anglojęzycznej stronie planners.com (w wyszukiwarce na stronie należy wpisać hasło: Newspaper Generator) i w niej opublikować swoją relację w formie artykułu prasowego.

Po upływie odpowiedniego czasu każda z grup prezentuje na forum klasy efekty swojej pracy. W trakcie wystąpień poszczególnych zespołów, reszta uczniów uzupełnia pod kierunkiem nauczyciela schematy mapy mentalnej. ▶

III. PODSUMOWANIE

Zadajemy uczniom pytania:

- ▶ W jaki sposób podważano ład ustanowiony na kongresie wiedeńskim?
- ▶ Jakie postulaty kontestatorów ładu wiedeńskiego udało się zrealizować?

METODY KONTROLI

Uczniowie wykonują zadanie przygotowane na stronie learningapps.org. ▶

PRACA DOMOWA

Wykonaj polecenie podsumowujące numer 1 z podręcznika (s. 47).

Materiał realizowany na drugiej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat (*Podobierństwa i różnice między ruchami i grupami społecznymi walczącymi z ładem wiedeńskim*) oraz główny cel lekcji (*Dowiem się, jakie podobierństwa i różnice występowały między ugrupowaniami i ruchami walczącymi z ładem wiedeńskim*).

II. ROZWINIĘCIE

Prosimy uczniów o zapoznanie się z treścią materiałów źródłowych zamieszczonych w podręczniku (M6, s. 43; r1, s. 45 i M10, s. 46) oraz wykonanie wskazanych poleceń na ich podstawie (2, s. 42; 2, s. 45; 2, s. 46).

Następnie uczniowie w oparciu o wiedzę zdobytą na poprzedniej lekcji i podczas lektury tekstów poleconych na początku zajęć wypisują w tabeli na tablicy postulaty powtarzające się w poszczególnych państwach (np. chęć obalenia starego porządku, ograniczenie władzy monarchicznej, uchwalenie konstytucji, rozszerzenie praw na inne grupy społeczne, niepodległość, zjednoczenie) oraz charakterystyczne wyłącznie dla danego kraju (np. dążenie do reform, nadanie praw robotnikom).

Po zakończeniu tego zadania rozdajemy w klasie karty pracy ▶ z tekstem źródłowym dotyczącym programu Młodej Europy i prosimy o wykonanie poleceń. Po wypełnieniu kart pracy sprawdzamy wspólnie z uczniami wpisane odpowiedzi.

III. PODSUMOWANIE

Zadajemy pytanie:

- ▶ Jakie widzicie podobieństwa, a jakie różnice między ugrupowaniami i ruchami walczącymi z ładem wiedeńskim (w kwestii poglądów społecznych, politycznych, wizji ustroju państwa)?

METODY KONTROLI

Uczniowie odpowiadają na pytanie:

- ▶ Dlaczego działalność spiskowców w Rosji zakończyła się klęską w przeciwieństwie np. do sytuacji we Francji? Jakie mogły być tego główne powody?

PRACA DOMOWA

Odszukaj w zasobach Internetu karykatury, które powstały w okresie podważania ładu wiedeńskiego, oraz przeanalizuj grafikę zamieszczoną w podręczniku (m3, s. 41; m9, s. 46). Następnie zastanów się i odpowiedz, jaki był cel ich tworzenia oraz jaki miały one odnieść skutek społeczny. Swoje przemyślenia zapisz w kilku zdaniach w zeszycie.